

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა №34

28.03.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: ქ. ხაშურის საკანალიზაციო სისტემებისა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა-ექსპლუატაცია

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“ (ქ. თბილისი, ვაჟა-ფშაველას გამ. N 76);

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ხაშურის მუნიციპალიტეტი, ქ. ხაშური და მიმდებარე ტერიტორიები

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 2019 წლის, 13 თებერვალი

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ მიერ წარმოდგენილია ხაშურის მუნიციპალიტეტში, ქ. ხაშურში და მის მიმდებარე ტერიტორიებზე. „ქ. ხაშურის წყალარინების სისტემებისა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა-ექსპლუატაციის“ პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“ გეგმავს საკანალიზაციო სისტემის და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობასა და ექსპლუატაციას ქ. ხაშურში და მის მიმდებარე ტერიტორიებზე. პროექტი ითვალისწინებს ხაშურის მუნიციპალიტეტში, სოფელ ოსიაურში ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობასა და ექსპლუატაციას, ასევე ქალაქ ხაშურის საკანალიზაციო სისტემების სრულ რეაბილიტაციას. გამწმენდი ნაგებობის წარმადობა იქნება: 20 000 მ³/დღ-ში. წყალარინების ქსელი და გამწმენდი ნაგებობა მოემსახურება ქ. ხაშურის მოსახლეობის 100%-ს. ასევე გათვალისწინებულია დაბა სურამის, სოფ. ცხრამუხის, სოფ. ზემო ოსიაურისა და სოფ. ქვემო ოსიაურის წყალარინების სისტემებით უზრუნველყოფაც.

პროექტი და განსახორციელებელი სამუშაოები მოიცავს შემდეგ ელემენტებს:

- **ჩამდინარე წყლების მაგისტრალური კოლექტორის რეკონსტრუქცია და ექსპლუატაცია** - ამჟამად ხაშურის 73 კილომეტრიანი ქსელი მოწყობილია DN150 და DN1000 მილებით. აღნიშნული მილების უმრავლესობა წარმოადგენს აზბესტის მასალას, რომელიც გამოსულია მწყობრიდან. საპროექტო საკანალიზაციო კოლექტორი გაყვანილი იქნება 200 სმ-დან 800 სმ-მდე დიამეტრის მქონე მილებით, რომლის საერთო სიგრძე იქნება 73 კმ. ჩამდინარე წყლები კოლექტორის საშუალებით მოხვდება გამწმენდ ნაგებობაში. საკანალიზაციო ქსელი მიუყვება არსებულ ქუჩებს, რომელიც წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას. პროექტის მიხედვით არ ხდება კერძო საკუთრებაში არსებული ტერიტორიების გადაკვეთა.

- **ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა** - პროექტი ითვალისწინებს ჩამდინარე წყლების ბიოლოგიური გაწმენდის ეფექტური სისტემის მოწყობას, რომელიც უზრუნველყოფს ჩამდინარე წყლების ნორმირებულ გაწმენდას. ახალი გამწმენდი ნაგებობის განთავსება დაგეგმილია ხაშურის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ოსიაურში არსებული მწყობრიდან გამოსული გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორიაზე, რომლის ნაწილი 90 763 მ² ფართობის მქონე მიწის ნაკვეთი (ს/კ 69.03.61.105) წარმოადგენს შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ საკუთრებას, ხოლო 35765 მ² ფართობის მქონე მიწის ნაკვეთი (ს/კ 69.03.61.105) სახელმწიფოს საკუთრებაშია, რომელიც საპროექტო სამუშაოების დაწყებამდე გადაეცემა შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიას“. ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის განთავსების კოორდინატებია: X – 386321, Y – 4648528; X – 386505, Y – 4648393; X – 386985, Y – 4648802; X – 386828, Y – 4648617. წყლის გამწმენდი ნაგებობა გათვლილი იქნება 39 605 მოსახლეზე და სამომავლოდ მისი მომსახურების არეალი დამოკიდებული იქნება მოსახლეობის რაოდენობაზე.

ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის ეფექტურობას უზრუნველყოფს უხეშგისოსიანი ცხაური და სატუმბი სადგური, წვრილმარცვლოვანი ქვიშის გისოსი და გაუცხიმოვნების უბანი, ბიოლოგიური ფოსფორის მოცილების რეზერვუარი, აქტივირებული ლამის რეზერვუარი, სალექარი, დაქლორვის უბანი, ჭარბი ლამის რეზერვუარი და ლამის გაუწყლოების უბანი. სალექარში წარიმართება ბიოლოგიურად დამუშავებული წყლიდან ლამის დალექვა. გაწმენდილი ჩამდინარე წყალი ჩაშვებული იქნება მდ. სურამულაში, ხოლო ლამი გადავა ლამის დასალექად განკუთვნილ რეზერვუარში, სადაც მოხდება მისი აერაცია და გრავიტაციული დალექვა. ლამის საბოლოოდ გაუწყლოება განხორციელდება ცენტრიფუგის საშუალებით. ნარჩენი ლამი გატანილი იქნება ქ. ხაშურის მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ნაგავსაყრელზე.

ქ. ხაშურის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში 2019 წლის, 6 მარტს აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით ჩატარდა სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა, სადაც ესწრებოდნენ ქალაქ ხაშურის მერიის წარმომადგენლები, ასევე შპს „საქართველოს

გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ წარმომადგენელი. საზოგადოების მხრიდან წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ დაფიქსირებულა.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების შესახებ.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზმ-ს ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზმ-ს ანგარიშში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზმ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზმ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზმ-ის ანგარიშში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

4. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის ტექნოლოგიური სქემა;
- საკანალიზაციო სისტემისა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის პროექტის აღწერა;
- გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა;
- რელიეფი (გეომორფოლოგია);
- გეოლოგიური აგებულება, ტექტონიკა და სეისმური პირობები;
- ჰიდროგეოლოგიური პირობები;
- საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები (საპროექტო ტერიტორიის სივრცეში არსებული საშიში გეოლოგიური პროცესების აღწერა);
- დამხმარე ინფრასტრუქტურული ობიექტების აღწერა;

- საკანალიზაციო სისტემისა და საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის გენ-გეგმა - ექსპლიკაციით;
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები; საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები შესაბამისი დასაბუთებით, ასევე არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
- ჩამდინარე წყლების გაწმენდის პროცესის აღწერა აქტიური ლამის მეთოდით;
- წარმოქმნილი ლამის მართვის საკითხების აღწერა (მათ შორის ტრანსპორტირება, გაუწყლოვანება);
- ჭარბი ლამის განთავსების ტერიტორიის GPS კოორდინატები;
- ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ლამის მართვის საკითხები (დასტაბილურება, შესქელება);
- აერაციის ავზის შესახებ დეტალური ინფორმაცია (სიმძლავრე და პარამეტრები);
- გაწმენდილი წყლის ჩაშვების ადგილი GPS კოორდინატები;
- საპროექტო ტერიტორიაზე ლამის დროებითი დასაწყობების ტერიტორიის აღწერა;
- გამწმენდის ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ჭარბი ლამის სათავსოს პარამეტრები;
- ინფორმაცია მდინარის გადაკვეთის წერტილების შესახებ (არსებობის შემთხვევაში, ტექნიკური გადაწყვეტითა და კოორდინატების მითითებით);
- საპროექტო ტერიტორიაზე დამატებითი ინფრასტრუქტურული ობიექტების აღწერა;
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის სიმძლავრე და წარმადობა;
- საპროექტო ტერიტორიაზე დაგეგმილი სალექარების მოწყობის სქემა, პარამეტრები და გაწმენდის ეფექტურობა.
- ინფორმაცია სამშენებლო ბანაკის შესახებ (მოწყობის ადგილის კოორდინატების მითითებით);
- სამშენებლო ბანაკზე გამოყენებული წყლების მართვის საკითხები;
- ინფორმაცია სამშენებლო სამუშაოებში გამოყენებული ტექნიკის შესახებ;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- გამწმენდის მოწყობის ტერიტორიის საკუთრების ან სარგებლობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;
- საპროექტო ტერიტორიაზე მისასვლელი გზების შესახებ ინფორმაცია;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე ექსპლუატაციის ეტაპზე, ემისიები, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა.
- სუნის გავრცელებასთან დაკავშირებული ზემოქმედება (გამწმენდი ნაგებობიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტის მდებარეობის გათვალისწინებით) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;

- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე (დასაწყობების ადგილების მითითებით);
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და საშიში გეოდინამიკური პროცესები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების პროექტი.
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე;
- მცენარეულ საფარსა და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ზემოქმედება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება (მათ შორის წითელი ნუსხის) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- აზბესტის მილების (ნარჩენების) მართვის საკითხები (საქართველოს მთავრობის დადგენილება №145-ს მიხედვით);
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- წყლის გარემოზე ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მშენებლობის ეტაპზე გამოწვეული ზემოქმედება მდინარის იქთიოფაუნაზე;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- საპროექტო ტერიტორიის გენერალური გეგმა;

- შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;

გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ მიერ წარმოდგენილ ქ. ხაშურის საკანალიზაციო სისტემებისა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიშში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.